

Dne 17. novembra: V rumunskem ministrskem svetu so se sprli ministri. Finančni minister in nekaj drugih ministrov je zahtevalo, naj se odpo-ve Avstro-Ogrski najugodnejša trgovinska pogodba, čemur je pa ministrski predsednik nasprotoval. — V Črnogori vlada zelo bojevitost razpoloženje. Od vseh strani prihajajo na vlado zahteve, da čimprej napo-ve vojsko in ne čaka na „krivično in brezupno zbo-rovanje.“ — Danes je izšla v dunajskih časnikih od-redba vlade, da se bo nekoliko povišalo število bo-sansko-hercegovskih obmejnih čet.

Razne novice.

* **Mladeniškimi Zvezam!** Vse mladeniške zveze prav prijazno vabimo, da se mnogoštevilno po odpo-slancih vdeležijo I. občnega zboru „Zveze Slov. Mla-deničev“, ki se vrši v nedeljo 22. novembra v Celju v dvorani „pri belem volu“. Torej v nedeljo mnogo-številno v Celje! „Zveza Slovenskih Mladeničev“.

* **Osebna vest.** Proforski suplent na maribor-ski gimnaziji dr. Ljudevit Pivko je dobil mesto glav-nega učitelja na mariborskem učiteljsku.

* **Iz pošte.** V višji plačnici razred so pomakojeni Poštni podradnik Matija Pavlič v Celju, poštni ekspedijent Aleksander Tscherner v Mariboru, Alojz Šurm, Anton Hro-bat in Martin Oberortner vsi v Mariboru, Ivan Hödel na Pragerskem in Jožef Rožkar v Rogatcu.

* **Osebnostne spremembe pri južni železnici.** Prestavlje-na sta postajni načelnik Jurij Dobovič iz Rače-Fram v Radgono, pristav Jakob Majarič iz Grobelna kot postajni načelnik na postajo Rače-Fram.

* **Škofje cesarju.** Letošnja škofovska posveto-vanja se začnejo na Dunaju dne 23. t. m. ter bodo trajala cel december. Tekom decembra se poklonijo avstrijski škofje pod vodstvom dunajskega kardinala Gruše cesarju, kateremu bo v njihovem imenu česti-tal kardinal Gruša in mu izročil addresso.

* **Za Društveni dom v St. Ilju** so darovali: dr. Hohnjec 10 K, dr. Korošec 20 K.

* **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so od 14. oktobra do 16. novembra darovali sledeči p. n. dobrotniki in do-brotnice: Dr. Jože Barč 20 K; Ivan Kočevar, poslanec, 20 K; Stapiča, c. kr. notar (za kazensko poravnave), 9 K 87 v; Sepec, trgovec v Mariboru, 20 K; Weingerl Marija 1 vrečo jabolk in 1 vrečo krompirja; Gassenburger 1 vre-čo krompirja; Pöschl Terezija 1 polovnjak jabolk; neime-novan s Črne gore za krah sv. Antona vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati! Prosi-mo za nadaljno pomoč!

* **Sv. Miklavž in parkelj.** Prosimo posebno m'ade rođoljubce, da se ta dan spominjajo obmejnega sklada S. K. S. Z. v Mariboru. Obmejnim bratem na pomoč!

* **Avstrijski škofje** so vposlali sv. očetu za njegov jubilej 50letnega mašništva udanostno izjavo.

* **Zveza slovenskih mladeničev.** Kakor oživi po-mladno jutro vso naravo ter ji da boljše življenje, ta-ko je oživila naše mladeniško gibanje letos ustanov-ljena Zveza slovenskih mladeničev, ki si je pridobila svoje prijatelje ne le v vsaki fari, ampak tudi v vsa-ki vasi. Zelo mnogo je župnij, kjer že z uspehom de-lujejo Mladeniške zveze, po drugih pa se vršijo pri-prave, da se ista kmalu ustanovi. In naša Zveza slov-enskih mladeničev ne bo tudi dala prej miru, dokler ne bo imela v vsaki župniji mladeniško zvezo. Oglej-mo si na kratko delovanje Zveze slovenskih mladeni-čev in mladeniških zvez. Priredila je letos Zveza slov-enskih mladeničev devet velikih zborovanj, mlade-niških shodov, v raznih krajih Spodnjega Stajerja, povsod z dobrim uspehom. Svoje poletno delo je za-ključila z imponantnim shodom na Brinjevi gori v navzočnosti tisoč mladeničev. Sedaj v mrzlem jesen-skem in zimskem času pa, ki ni primeren za velike prireditve, prireja nedeljo za nedeljo zborovanja in shode za posamezne župnije s krasnim uspehom. To svoje podrobno delovanje bo nadaljevala čez celi zim-ski čas in še potem tako dolgo, da bo ves Spodnji Stajer zvezan z verigo mladeniških zvez. Pa ne sa-mo centrala, tudi posamezne zveze lepo delujejo, na primer v Laporju, Slov. Bistrici itd. Mesečni podučni shodi in razne druge prireditve nam pričajo o njih de-lavnosti. Pa tudi druge že pred kratkim ustanovljene zveze v St. Lenartu, pri Veliki nedelji, Poljčanah so pristopile k naši organizaciji in začele živahno delo-vati. To svoje delovanje bomo nadaljevali tudi zana-prej, ne oziraje se ne na desno in ne na levo, dokler ne pridemo do končnega cilja: v vsaki župniji na Spodnjem Stajerskem mora biti mladeniška zveza!

* **Obvestilo.** Intendanca c. in kr. s. voja nam na znanja, da kupi vojna uprava v Mariboru 1650 m³ trdih, v Celju 300 m³ trdih, v Celovcu 2800 m³ mehkih, v Gori-ci 1300 m³ trdih drv. Kolekovane prodajne ponudbe je vlo-žiti do 9. ure in sicer v Mariboru do 27., v Celju do 28. v Celovcu do 21. in v Gorici do 24. t. m.

* **Svobodna vožnja** za rezerviste. To dni izda vojno ministrstvo nove pozivnice za rezerviste. Pozivnice bodo imele kupon, ki nakazuje rezervistu svobodno vožnjo po že-leznici k crežnim vajat in domov.

* **Slovenici!** „Südmarch“ je kupila v St. Ilju v Slov. goricah zopet dve slovenski posesti. Edino društvo, ki se vsaj v pravecaem oziru briga za mejo, je S. K. S. Z. v Mariboru. Darajte za njen obmejni sklad! Naručujte njene obmejne koleke in račun-ke listke za gostilne.

* **Narodno!** V neko prvaško pisarno je pršla proš-nja za darove v korist nekemu narodnemu podjetju. Pisar-na je vrnila prošnjo in nazvala prošilce „zarkane“. In

prvaški advokat je na glasu narodnega moža! Naše razme-re so res obupno!

* **Zgodnji kandidati.** Nemeem se mudi! Za mestni okraj Slovegradec so postavili kand datom marenberškega župana Langerja namesto dosedanjega poslancu Lenkoti. — Tudi socialdemokrati na morejo čakati. Za kandidata sta postavljena: v splošnem mestnem volilnem okraju Maribor, Celje itd.; Albert Horvatek v Mariboru; v splošni kuriji na deželi v okrajih Celje, Marenberg, Brežice itd. Ignac Sitar v Trbovljah.

* **Dva liberalna agitatorja** nastavi drožba sv. Cirila in Metoda za svoja potovalna učitelja. Jeden je Ante Beg, urednik ljubljanskega „Slov. Naroda“, drugi Janez Prekor-šek, znani agitator celjske liberalne stranke.

* **Pozor, Slovenci!** Zvedeli smo, da nekateri trgovci in obrtniki, ki živijo od Slovencev, hočejo razširjati nemške vžigalice in nemške znamke v korist nemških društev „Süd-mark“ in „Schulverein“. Kdor kaj takega prodaja, je pi-javka slovenske krvi. Varujte se ga! To ni od državnega pravdnika prepovedan bojkot, to je častna dolžnost samo-obrambe. Hujskacev ne smemo podpirati!

* **Za slovenske trgovce in obrtnike** posebne važnosti je Spodnjestajerski žepni koledar in vozni red za leto 1909, ki bo izšel letos in bo med drugim kot posebnost med vsebino vozni red in zaznamek, oziroma inserati priznava narodnih tvrdk. Ker bo iz-šel v 8—9 tisoč izvodih, bo ta koledar in vozni red najpriličnejše reklamno sredstvo in ga priporočamo slovenskim narodnim trgovcem in obrtnikom kot no-voletno darilo svojim strankam. Gg. trgovcem in obrt-nikom, ki naročijo najmanj 100 izvodov s svojo firmo na naslovni strani, se bo oddajal po lastni ceni in bo najpripravnejše sredstvo, priporočiti svojo tvrdko šir-šemu občinstvu in s tem pomagati našim težnjam po gospodarski osamosvoji Slovencev. Obsegal bo ta ko-ledar in vozni red 160—180 strani. Izšel bo v Celju. Uredništvo in založba: F. Segula in Tone Žagar, Schillerjeva ulica, Celje.

* **Penzijsko zavarovanje zasebnih uslužbencev.** S 1. jan. 1909 začne delovati penzijska zavarovalnica sebnih uradnikov: za Stajersko in Koroško ima ta zavod svoi sedež v Gradu. Pododbor Zadrudne zve-ze v Mariboru se je pravočasno pobrigal za to, da pridejo v odbor te za privatne uradnike velevažne na-prave tudi zastopniki slovenskih zasebnih uradnikov. Uspeh njegovega dela je ta, da sta imenovana kot je-dina Slovenca gospoda Ferd. Leskovar in Vlad. Pu-šenjak v odbor te zavarovalnice. Gospodje okrog Za-družne zveze v Celju in okrog „Domovine“ imajo se-veda polno dela za razširjanje propadajoče Narodne stranke, nimajo pa časa za gospodarsko in socialno delo in hočejo svojo brezbriznost napram privatnim uradnikom prikriti s tem, da napadajo imenovana dva odbornika, katera zastopata — slovenske privatne uradnike. Penzijska zavarovalnica ni politična, tem-več gospodarska naprava. Slovenci smo v manjšini, a skupno narodno in gospodarsko delo menda veleva, da se napadajo slovenski odborniki. Kaj ne, gospodje Jošt, dr. Kalan, Stibler in Lešničar?! Vsi slovenski zasebni uradniki se pa naj v vsaki zadevi, katera se tiče penzijskega zavarovanja, obrnejo na imenovana slovenska odbornika, katera bodeta vselej odločno za-stopala koristi slovenskih privatnih uradnikov, ne glede na njih politično mišljenje.

* **Bojkot „Stajerca!“** Da je „Stajerc“ po nem-skih listih odgovarjal nemškim trgovcem in kupcem, naj ne hodijo k slovenskim kmetom kupovat, je naše-mu ljudstvu neizmerno škodo povzročil. Za to pa je dolžnost vsakega zavednega kmeta, da spravi ta list iz poslednje kmečke kočice. Črna izdajica svete kmečke stvari je, kdor še ga nadalje naroča ali trpi pri svo-jih sosedih in znancih. Vsem kmetom je gotovo tudi dobro znano, da vzdržujejo „Stajerca“ le nemški kra-marji in gostilničarji!

* **Bojkot piva na Stajerskem končan.** Socialni demokratje so se s pivovarnarji pogodili, da ne bodo več bojkotirali piva. V veljavi ostanejo zvišane cené piva, kakor so jih pivovarnarji določili; poslednji pa ne bodo uplivali na gostilničarje, po kakšni ceni naj pivo na drobno prodajajo. Pivovarnarji so obljubili, da zopet sprejmejo v delo nekaj odpuščenih delavcev. Kaj še so vrhutega obljubili socialdemokratom, se ne bo izvedelo.

* **Strahovi.** Naenkrat čitamo v „Narodu“ dopis in v nemških listih brzojave, da je Kmečka zveza na zaupnem shodu v Celju dne 12. t. m. odklonila kom-promis s liberalno stranko! In kaj je bilo? Naše za-druge so imele isti dan v Celju zadrudni shod, o ka-terem poročamo v uvodnem članku in „Gospodarskih Novicah.“ Upamo, da bodo gospodje sedaj zopet mir-neje spali!

* **Narodni strankarji** še vendar hočejo vedno veljati za verne, kakor poroča zadnji „Narodni List.“ Zanimivo je, da je to občudovanja vredno vernost povdarjal ravno gospod urednik Lešničar. Torej se tudi vi, gospod Lešničar, stajete med one dovolj verne ljudi? Čudno! V tako kratkem času pa ste postali na-enkrat tako verni! Menda sta vas gospod dr. Kuko-vec in gospod Spindler spreobrnila! Ali se pa še mogoče, gospod Lešničar, spominjate gotovih odno-šajev vaše osebe do celjskih dijakov? Kje pa je sedaj ona radikalna idealnost, ki je napolnjevala vašo se-daj dovolj verno dušo pred kakimi dvema leti? Kje je ona idealnost, ki si je stavila nekako za svojo glavno nalogo, delovanje za narod in boj proti katolicizmu? Ali vam je nadalje znan, gospod Lešničar, letošnji koledarček narodno-radikalnega dijaštva, kateremu

pripadate tudi vi? Vam je znan oni koledarček, v ka-terem ni narodno-radikalno dijaštvo privoščilo svet-nikom nobenega mesta razven Stefana, ampak je po-stavilo na njih mesto največje brezverce poleg neka-terih drugih mož. Ali se nadalje strinjate s člankom istega koledarčka na strani 160? Kot narodno-radiaa-len dijak morate vendar tudi vi pomagati uničiti moč cerkve (po koledarčku). Kot tak morate vendar tudi vi biti nasprotnik vsake cerkve (po koledarčku) in kot takemu mora iti tudi vaš boj pred vsem proti cerkvi (po koledarčku). Boriti se vam je pred vsem za ob-stanek in napred k naroda (lastna izjava na zboro-vanju). Kot narodno-radikalni dijak pa morate biti nasprotnik vsake cerkve, torej tudi katoliške (po ko-ledarčku), ker je ovira za vsak napredek (po kole-darčku), torej tudi za napredek naroda. Glasom ome-njega koledarčka je za vas le mogoče, da se borite za napredek naroda in kot tak ne morete biti verni, ali pa pojmutete vi vašo vernost kot vero v protikatoli-ška načela, na primer v monistična. Kako je torej s tem? Razložite nam to ugankol.

* **Za podporno društvo slovenskih visokošolcev v Gradu** je nbral med našimi deželnimi poslanci g. prof. Fr. Robič, deš. poslanec in odbornik 125 K, za katero vsoto so darovali: g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik, 20 K; g. dr. Fr. Jankovič, okrožni zdravnik, 10 K; g. dr. Fr. Jurtela, odvetnik in drž. glavarja namestnik, 20 K; g. Ivan Kočevar, trgovec in posestnik, 20 K; g. dr. Miroslav Ploj, c. kr. dvorni svetnik, 20 K; g. Fr. Robič, c. kr. profesor v p., 20 K; g. Ferdo Roš, župan in posestnik, 10 K in g. Fr. Terjav, posestnik, 5 K. Za lepo darilo se v imenu podpirancev zahvaljuje odbor.

* **Moharjani pri Sv. Jurju ob Ščavnici** so za obmejno Slovence darovali 24 Kron. Živeli!

Slovenska krščansko-socialna zveza

in Zveza slovenskih mladeničev imata dne 22. novem-bra 1908 ob 11. uri predpoldan občni zbor v Celju v dvorani „Pri belem volu“ s sledečim sporedom:

1. Pozdrav.
2. Delovanje S. K. S. Z.
3. Volitev odbora S. K. S. Z.
4. Delovanje Z. S. M.
5. Telovadni odseki.
6. Slučajnosti.

Zvezina izobraževalna društva in mladeniške zveze naj zagotovo pošljejo svoje odposlance.

Vsi prijatelji krščansko-socialnega gibanja se iskreno vabijo na zborovanje.

Možje, ne zamudite velevažnega shoda.

Mladeniči, posebno od vas pričakujemo obilne udeležbe.

NB. Ob 9. uri isti dan je pri Sv. Jožefu cerk-veno opravilo za mladeniče.

Občni zbor se začne ob 11, torej pol ure prej, nego je na letakih in lepakih.

Mariborski okraj.

m V Mariboru se je poročil dne 8. t. m. gosp. Ant. Slomšek z gđ. Apolonijo Končan iz st. Jurja ob južni že-leznici.

m **Nemški razbijači šip** v Mariboru so še vedno na delu. Dne 16. t. m. zjutraj okoli 2. ure je zopet eden teh junakov razbil šipo v Narodnem Domu. Po dnevu so si ne-kateri kmetje ogledovali to kulturno delo mariborskih Nem-cev. Blizu stoječi policaji seveda ni imel najnejšega dela, kakor da je šel kmete razganjat. Nemeem je seveda vse dovoljeno, Slovenec pa naj le molči, tudi če se mu šipe po-bijajo! Naj bi se v nemški kazini kaj jednakega zgodilo, celo mesto bi bilo po koncu.

m **Porotne obravnave** bodo prihodnje leto pri c. kr. okrožnem sodišču v Mariboru ob teh-le časih: Prva se začne dne 29. aprila, druga 14. junija, tretja 20. septembra in četrta 29. novembra 1909.

m **Kamnica.** Zadnji „Novi Slov. Stajerc“ krtači naše nemškutarje, v čemur mu pritrjujemo. Zraven pa vdari tu-di — v imenu svete sloge menda — po g. tupniku, češ, da ima on edini pri nas dva konja. Tako lažljivo pivkanje nad našimi lastnimi ljudmi gotovo ni rođoljubno delo.

m **Slivnica.** Za sklep trojnogubljene leta bo tu tri-dnevnic 6., 9. in 8. dec. pod vodstvom čč. oo. frančiškano-v od Sv. Trojice. Takrat se bo vršil slovesen vsprejem novih udov v obe Marijini družbi, ki že čakajo željno nanj več ko dve leti.

m **Slivnica.** Slovesne zahvalne službe božje na dan zlate maše sv. očeta so se vsposobudno udeležili državni po-slancec Pišek, slivniško učiteljstvo, gg. župani in gasilci hotinjske požarne brambe. Skupno sv. obhajilo med mašo je prejele 72 oseb, torej z duhovnikom vred toliko, kolikor let šteje Pij X. Telesa so nam ukovana v sneg in led, a duh in misli in želje so nam zlasti ta dan uhajale na sre-čen jug . . . tja v večno mesto, kamor je od nas mogla pohiteti k zlati maši le grofica Chotek, sestra tukajšnje grajščakinje.

m **Slivnica.** V izobraževalnem društvu je dne 8. novembra pod vodstvom gospoda nadiučitelja v ob-sirnem in poljudnem govoru podajal zlata vredne nau-ke in opomine gospod potovalni učitelj Goričan o sadjevu in sadjarstvu ter o letošnjem krmiljenju ži-vine in slično v splošno korist obilno zbranim gospo-darjem. Državni poslanec Franc Pišek je poročal o krmi, slami in soli, namenjeni tukajšnjim kmetom v pomoč in podporo. Oba govornika sta zelo živahno vabila in toplo priporočala pristop kmetov h Kmetij-ski zadrugi v Račah ter svetovala, naj si ustanovijo

Kmetijsko podružnico, a našla sta — gluha uha. Je menda pač preblizu mesta, kamor vsak sam po svoji volji razpečava, kar in kakor more; združnega duha pač ni, niti nesebične požrtvovalnosti, še manj špekulativnega riskiranja. Niti zgledi združenih delavcev, tovarniških in železniških, ter njih očitni uspehi, doseženi z združevanjem ter z geslom „vsak za vse — vsi za vsakega“ niso ogreli poslušalcev, ki pač ostanejo najraje vsak za-se!

m Sv. Marjeta ob Pesnici. Ze tretjič zgodilo se je letos pri nas, da so „mladi“ spremljali na potu k poslednjemu počitku iz svoje sredine vzete. Dne 3. novembra umrl je zopet po dolgoletnem bolehanju — previden s sv. zakramenti — kmečki sin Alojzij Gornik, star 38 let. Bil je jako nadarjen in spreten mizar. Kot rokodelski pomočnik je v svojih mlajših letih veliko potoval po Avstriji, Nemčiji in Svici. A polotila se ga je huda bolezen, ki ga je potem zvesto spremljala skoraj skozi polovico njegovega življenja do preranega groba. Ob njem žalujejo štiri sestre in brat, katerim je smrt v teku štirih let vzela mater, očeta in brata! Pogreb je bil dne 5. novembra. Milo se je pač vsem navzočim storilo ob pogledu na rakev, ki se je poslednjič zazibala nad grobom, v katerega so mladeniči spuščali telesne ostanke svojega dragega tovariša, tje, „kamor solnce ne prisije, in belga dneva ni.“ Počivaj torej mirno, tovariš in prijatelj naš po tem kratkem sicer, a truda- in bridkostopolnem življenju. Kakor ugasne svetilnica, kadar ji zmanjka olja, tako si mirno ugasnil i ti! Duši tvoji pa — večni mir!

m Svečina. Naša kmečka posojilnica je pričela preteklo nedeljo poslovat; pristopilo je lepo število članov iz župnij Svečina, Zgornja Sv. Kungota in Sv. Jarij ob Pesnici. Več vlagateljev je vložilo hranilne vloge. Ze prvi uradni dan kaže, da se ljudstvo zanima za domači zavod, ker vidi veliko korist posojilnice v domači fari. Uradni dnevi se vršijo vsak četrtek od 9 ure predpoldan v uradnih prostorih, ki se nahajajo v župnišču v Svečini. Kmetje! Poslušajte se vsi domače posojilnice!

m Zg. Duplek. Dne 14. t. m. se je vsled neprevidnosti prekučnil iz čolna na zgornjeduplečkem brodu Janez Ferlič, iz duplečkega vrha, ko je šel iz Maribora. Stopi na čoln in ko čoln pride proti kraju, štrbonkne v Dravo. Dne 16. t. m. so ga nedaleč od broda našli na obrežju čisto zmrznjenega. Zapušča ubogo ženo in eno hčerko.

m Sv. Lenart v Slov. goricah. Ze l. 1906 so mislili tukajšnji mladinojubi na ustanovitev šolarske kuhinje pri Sv. Lenartu. Toda še-le letos se ima ta blaga misel uresničiti. 2. dec. t. l. se otvori jubilejna šolarska kuhinja. Ubogi in pridni šolarji hodo dobivali po zimi toplo tečno kosilo. Pripravljalni odbor, ki se je 15. novembra v ta namen osnoval, obstoji iz mož, ki so porok, da podjetje ni postavljeno na pesek, ampak na skalo.

m Sv. Lenart v Slov. goricah. Jubilejna šolarska kuhinja v št. Lenartu v Slov. goricah, ki se je ustanovila 15. t. m., se otvori 2. dec. t. l. Denarni zavodi in šolski prijatelji so najljubše prošeni, naj blagovolijo to, iz narodnih ozirov zelo potrebno podjetje, po mogočnosti podpirati. Darila sprejema šolsko vodstvo.

m Sv. Trojica v Slov. goricah. Pri nekem pretepu je bil dne 9. t. m. tukaj ustreljen 24letni kočarski sin Alojzij Gomiš. Kdo ga je ustrelil, se sedaj še ne ve. Šest fantov, ki so se udeležili pretepa, se je izročilo sodišču v št. Lenartu.

m Poljčane. Dne 17. t. m. ob 4. uri zjutraj sta razmesarila pri nas dva vlaka železniškega nadsprevidnika Packa. Jeden vlak mu je šel preko nog, katera mu je odtrgal. V istem hipu se je križal s tem vlakom drugi vlak, ki je Packu odtrgal glavo. Pack zapušča šest nepreskrbljenih otrok.

m Slovenska Bistrica. Še enkrat opozarjamo slavno občinstvo od blizu in daleč na veselico, katero priredi slovenjebistriška mladeniška zveza v nedeljo dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne v veliki dvorani „Hotel Avstrija“ v Slovenski Bistrici. K obilni udeležbi se vabijo vsi mladeniči in dekleta ter sploh vsi, ki se zanimajo za naše mladeniško gibanje. Na veselo svidenje!

Ptujski okraj.

p Sv. Lenart pri Veliki nedelji. Naša, še pred kratkim ustanovljena mladeniška zveza dobro napreduje. To nam je posebno pokazal zadnji nedeljo se vršeci poučni shod v društvenih prostorih. Shod je otvoril predsednik Mladeniške zveze tovariš Lebar, pozdravil navzoče, na kar se je oglasilo več govornikov-članov, ki so vsi v kratkih, a jedrnatih besedah vneli navzočim mladeničem se ne-ude, da pristopijo v obilnem številu k Mladeniški zvezi. Nato je govoril tajnik Z. S. M. gospod Šut o varčevanju. Govor so vsi navzoči pazno poslušali. Govorila sta še č. g. župnik in posestnik Korpar. S svojim obiskom je nas počastilo tudi mnogo resnih mož in precej žensk. K Mladeniški zvezi je pristopilo zopet lepo število mladeničev. Ta poučen shod nam je pokazal, da se je pri nas začelo vse drugačno življenje. V kratkem si nameravajo tudi dekleta ustanoviti svojo Dekliško zvezo. Tako je prav! Živela slovensko-katoliška mladinska organizacija!

p Svetinje. V nedeljo dne 22. t. m. se vrši po rani službi božji gospodarsko predavanje v župnišču. Predava gospod Vlad. Pušenjak, potovalni učitelj v Mariboru. Po predavanju začne naša kmečka posojilnica poslovati in se vabijo vsi domačini, da vlagajo pri njej svoje prihranke in v slučaju potrebe pri njej prosijo za posojilo. V načelstvu posojilnice so najuglednejši posestniki cele župnije in sicer: načelnik Anton Jerebič, posestnik v Ivanjkovcih: člani načelstva pa Fr. Vraz, posestnik v Cerovcu, Mih. Marin,

posestnik v Veličanah, Jož. Habjanič, veleposestnik v Libanji in Jan. Persak, posestnik v Cerovcu. Delokrog posojilnice obsega župnije Svetinje, Ormož in Sv. Tomaž. Posojila morejo dobiti le osebe, ki stanujejo ali imajo posestva v omenjenih treh župnijah, hranilne vloge se pa sprejemajo od vsakega. Domačini! Oklenite se svoje kmečke posojilnice!

p Zadruga zveza v Ljubljani (oddelek za Stajersko v Mariboru) priredi v sredo dne 25. novembra 1908 okrožni zadruga shod pri Sv. Križu tik Slatine. Začetek ob 9. uri predpoldan. Dnevni red: 1. Namen zadrugaških okrožij. Predava zastopnik Zadruga zveze. Ustanovitev zadrugaške okrožja. 2. Predavanje: kmečko vprašanje. 3. Delovanje načelstva in nadzorstva. 4. Razgovor o raznih zadrugaških in gospodarskih vprašanjih. Zadruga! Delujte, da se bodo člani načelstva in nadzorstva polnoštevilno udeležili tega zelo važnega shoda! Kmetje od blizu in daleč, prihitite na shod! — Odbor.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Veliko mesarsko klanje si je predstavljalo dopisnik „Narodnega lista“, ko je prebral v predzadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ notico o telovadnem odseku v Ljutomeru. Kot dopisnika navajajo nekoga gospoda, ki pa z isto notico ni nič v zvezi. Povemo vam, dragi tovariši okoli libe-rane mize, da tudi mi lahko svobodno mislimo, in ne samo vi, ki berete „Svobodno Misel“ in druge take svobodne protiverske spise. In če nameravamo ustanoviti telovadni odsek, ne bomo prosili vas dovoljenja. Saj vemo, kedaj smo vam dobri. V telovadnici, kot redni telovadci, da delamo čast vašemu društvu, drugače pa nas prezirate, kakor se je to nedavno pri neki prireditvi dogodilo. Za tako „svobodo“ se vam prav lepo zahvalimo. Ker pa hočemo biti svobodni, ne pa prezirani od raznih liberalnih glav, doktorjev in komitjev, si hočemo ustanoviti telovadni oksek, katerega si naši fantje že dolgo želijo. — Svobodni, a ne liberalni mladeniči.

l Krasna nemščina. Iz ljutomerskega okraja se nam piše: Pošiljam vam tukaj cvet nemškega uradovanja, da priobčite v vašem cenjenem listu: Z. 86 An das k k Bezirkshauptmanschaft . . . Die Maria . . . Grundbesitzeri in . . . Erschied Hiramtes und giebt an, das sie in Pflerlegung des Kindes Maria . . . haben schon seit geburt, bies hat die Zuständige Gemeinde . . . per Monat 4 Kr. Bezahl Nachdem Rückstand zusammen per 32 Kr Man Bietet die Lobliche kk Bezirkshauptmanschaft von diesen Gemeindefante den Obigen Betrage Einzubring. es wird als Beilage vom kk. Bezirkshauptmanschaft Luttenberg beigeschlossen Ortsgemeinde . . . am 9. 9. 908. † Maria . . . Josef . . . G. Nachdem vird auch Ersucht um gleiche Einm Dokument Für das Kind Übersenden Zuvoellen — Ker te kolobocije nikdo od cenjenih bralcev ne bo razumel, zato povem, česa se tiče. Neka občina plačuje za nekim mladoletnim otrokom mesečno 4 K, a sedaj je pa za več mesecev ostala dolžna. Posiljeniški občinski predstojnik bivališča otrokovega je naredil vlogo na c. kr. okrajno glavarstvo, da se pristojno občino opomni, da poravnava zastali znesek. Z „dokumenti“ se misli domovnico.

l Kapela. Gospodarsko-zadrugaški shod, katerega je pri nas priredila naša Mladeniška zveza, se je še precej povoljno obnesel. Govoril je potovalni učitelj Zadruga zveze gospod Pušenjak in obžaloval, da se naši ljudje tako malo brigajo za bralna društva. Navduševal je kmete, naj si ustanovijo kmetijske zadruge, da ne bodo toliko odvisni od raznih mešetarjev, ki kmeta le izkoriščajo. Velike koristi so za naše kmečko ljudstvo posojilnice, tako zvane Raffajzovke, ki dajejo po nizkih obrestih denar na posodo. Opomnil je tudi, da bi bila pri nas trsničarska zadruga jako na mestu. Govornikovim besedam je sledilo navdušeno pritrjevanje. Govoril je še gospod župnik Meško o najmlajšem društvu, o Mladeniški zvezi, in želel, da bi se mladeniči v obilnem številu zbirali v njej. Mladeniška zveza pa tudi želi, da bi se jo podpiralo pri poučnih predavanjih, ki jih namerava v zimskem času prirediti. Konečno je še gospod Vraz iz Svetinje v iskrenih besedah pozival na združenje našega kmečkega stanu. Bog daj še večkrat kaj takega!

l Bučecoveci na Murskem polju. Krajni šolski svet v Vučji vasi je v svoji seji dne 25. oktobra t. l. z večino glasov sklenil poslati okrajnemu šolskemu svetu ljutomerskemu prošnjo, da se zavzame in deluje za to, da se glavne šolske počitnice v celem našem okraju preložijo na dobo od 1. sept. do 1. nov. Sedanje počitnice od 15. jul. do 15. sept. so namreč — kakor je pokazala izkušnja — tako za nas kmetovalce kakor za učitelstvo in povoljni napredek šolske mladine zelo neprilicne. Kmetovalci radi priznamo, da ni vročina ravno prijetna niti za učence niti za učitelstvo. Želimo pa, da bi se blagovolilo ozirati tudi na naše kmetijske potrebe in težnje. Mi potrebujemo otroke ravno v času od 1. sept. do 1. nov. najbolj za lahka domača dela, kakor: pašo, pobiranje sadja, trgatav, lupljenje koruze, pobiranje krompirja itd., posebno zdaj, ko je vsako naslednje leto težje dobiti delavce. To je vzrok, da jih v tem času ne moremo posiljati redno v šolo. Posledice tega pa so opomini vsled neopravičenih zamud, zamera itd., učiteljem pa se otežuje delo. Tudi radi priznamo, da tako izostajajoči otroci ne morejo napredovati z drugimi, ki morda

v tem času redno obiskujejo šolo, ali — pomagati si ne moremo. Ker smo mnenja, da bi kmetovalcem po vseh šolskih okoliših, oziroma občinah, ljutomerskega okrajnega glavarstva bilo ljubše in v večjo korist, če bi se glavne šolske počitnice preložile na čas od 1. septembra do 1. novembra, zato opozarjamo krajne šolske svete in občinska predstojništva, da vpošljejo tozadevne prošnje na okrajni šolski svet v Ljutomeru, oziroma v Gornji Radgoni.

l Bučecoveci na Murskem polju. Pri vasovanju so se spet stepli štajercijanski vučenski in bučecovski fantje. Pri tem pretepu sta dobila dva fanta smrtno nevarne rane. Tak sad rodi navadno branje slabih časnikov, zlasti ptujškega Stajerca, ki je pri nas jako razširjen.

Slovenjgraški okraj.

s Zavodnje. Dne 5. t. m. je pri nas mirno v Gospodu zaspal bivši posestnik Lovrenc Brusnjak, v 77. letu svoje starosti. Ob tej priliki se podpisana pred. g. župniku v Zavodnjem prisrčno zahvaljujeva za slovesni pogreb in ves njihov trud. Zahvaljujeva se tudi sosedom, ki so rajnega med boleznijo obiskovali. Rajnemu pa bodi zemljica lahka! Ivan Srebotnik, organist; Marija Ramšak, posestnica.

s Bralno društvo v Škalah naznanja, da bo prihodnjo nedeljo dne 22. novembra t. l. ponovilo veseligr „Občinski topček“, ki je nudila gledalcem veliko veselja in vzbujala obilo smeha, ker so vsi igralci v splošno zadovoljnost rešili svoje ne ravno lahke vloge. Nadejamo se gostov iz sosednih župnij, ki so zadnjič zaradi slabega vremena izostali; pričakujemo pa tudi, da bodo domačini z obilno udeležbo poplačali vrlim igralcem njihov trud in njihovo požrtvovalnost.

Konjiški okraj.

k Konjiška vas. Redko obletnico so obhajali pretečen teden pri Likebovih. Ose Jožef in mati Tereza sta imela diamantno poroko. Šestdeset let jima je že Bog naklonil v srečnem zakonu, pa ju tudi ohranil zdrava n čila. Naj ju ohrani še zanaprej!

k Prihova. Umrla je dne 9. t. m. po dolgi, mučni boleznii mati posestnika Flisa v Sp. Grašovju, stara 80 let. N. v m. p.

Celjski okraj.

c Nova slovenska posest v Celju. Gg. R. Diehl in Fr. Štrpi sta kupila v Novi ulici hišo gospe Weberjeve za 60 tisoč kren.

c Dobrna. Da svet ne pozabi, da se nahajajo na Dobrni še vedno štajercijanski pretepači, napadlo je 12 takih žalostnih junakov 4 slovenske fante. Vkljub temu se bodo še vedno našli na Dobrni ljudje, ki bodo na široko odpirali nsta in trdili, da na Dobrni — Slovenci kalijo mir. Pa pride zopet obračun za vse skupaj. Za sedaj bi vtegnil kje ričet poskočiti na ceni.

c Dramlje. 1. adventno nedeljo ima kat. slov. izobr. društvo svoj društveni shod.

c Kmetijska podružnica Žalec priredi v nedeljo, dne 22. nov. ob 2. uri pri cestnem Vervegu poučno zborovanje o lastnostih in koristi mleka. Zadruga Zveza v Celju želi vedeti, koliko mleka bi se dalo v celjski okolici zbrati in ga želi skupovati. Smisel je podružnica jako pozdravila in kliče živinorejce in gospodinje na zborovanje. — Za odbor Vinko Steiner.

c Kmetijska podružnica v Žalcu vabi vsled sejinega sklepa od dne 9. novembra 1908 vse ude k nakupu umetnega gnoja. Priporoča se nakup kalijeve soli in Tomasove žlindre za travnike. Vsak naročnik naj podpisnemu ustmeno ali pismeno naznani, koliko in kako vrsto umetnega gnoja želi dobiti. Vložiti je treba za vsak naročeni meterski stot umetnega gnoja 1 K are. — Ernst Slanc, tajnik.

c Sv. Peter v Sav. dolini. Pred tednom so gornjegrušovlske mladenke predstavljale ganljivo igro: „Dve materi“. Igralkam, ki so prav izvrstno rešile svoje vloge, čestitamo. Mladina, le srčno po potu izobrazbe naprej!

c Trbovlje. V nedeljo, dne 22. t. m. bo pri gospodu Jagru (Parašuh) shod, na katerem bo poročal dr. Benkovič in Terglav. Začetek ob 8. uri zjutraj.

c Dva shoda v Trbovljah se vršita v nedeljo, dne 22. t. m. dop. Poročata drž. poslanec Benkovič in dež. poslanec Terglav.

c Griže. Občinske volitve. Vkljub strastni zahrbtni agitaciji liberalne Narodne stranke, ki se je zvezala s socialdemokrati, največjimi sovražniki kmeta, je zmagala Kmečka zveza. Agitirao se je od nasprotne strani, kakor vedno, z grdi in lažmi in obrekovanjem, n. pr. ako zmaga Kmečka zveza, bo morala občina župniku postaviti nov marof, neke pravdne stroške v znesku 800 K bo morala plačati občina itd. Vse lažljivo in izmišljeno! Čast in slava pristašem Kmečke zveze, niso se dali zbegati in premočiti. Stali so trdno kakor skala. Vsega obsojenega vredno pa je, da sta najbolj strastna agitatorja za stranko, katera v svojih listih blati in smeši vse, kar je nam dragega in svetega, domača gospoda učitelja, katerima so izročeni naši otroci. Na pomoč jima je prišlo tudi nekaj znanih žalskih muzikantov. Mi spoštujemo učitelje, pa le dobre in krščanske; proti agitatorjem liberalne stranke pa protestiramo z vso odločnostjo, mi do njih nimamo zaupanja. Na volišče je prišel tudi gospod Roblek, kateri je ob času državnih volitev zatrjeval, da ne bo šel ne z Narodno stranko, ne s Kmečko zvezo. Tudi ni lepo od državnega poslanca, da v tuji občini neti strankarski prepir. Volilci so rekli, naj bi raje skrbel za dobro prodajo hmelja. Neki volilec vsled bolne noge ni mogel na volišče. Roblek mu koj pošlje svojo priliko, katero

pa je dotični možato odklonil. Dobro pa je sicer bilo, da je prišel gospod Roblek v Griže, da se je prepričal: 1. kakšnega mišljenja smo Grižani in 2. da si je ogledal svojo blatno cesto. Morebiti bo jo vendar le enkrat začel posipati s trdim kamnom, in ne bo samo visoke mitnine pobiral.

c Ljubečno. V soboto dne 14. t. m. popoldne ob 4. uri začelo je pri Franc Ropanu, po domače Marka, posestnik in krčmar na Ljubečni, goreti njegovo gospodarsko poslopje. Ker je slama, seno in druge reči, katere so se v poslopju nahajale, vse suhe, se je ogenj jako hitro razširil. Sosedje so prihiteli ter mu pomagali rešiti živino, iz kleti vino in še nekaj drugih stvari, kar so pač v naglosti se mogli pograbit. Seno, katerega je letos tako malo, je vse zgorelo. Le Bogu se ima zahvaliti, da je na poslopih sedaj sneg in da ni bilo nikakršnega vetra, kajti drugače bi mu bila gotovo zgorela vsa poslopja, ker so ista blizu skupaj postavljena. Poslopje je bilo sicer zavarovano, a kljub temu ima gospodar zelo veliko škodo.

c Mestinje. Zadnje nedeljo je pri gospodu A. Smehu na Mestinju priredila kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu poučno zborovanje, na katerem je v poljudnem govoru kletarski nadzornik Bele razložil najvažnejše iz sadjarstva, vinogradništva in živinoreje. Za prodajo treba sadje sortirati, pa ga ne prodati takoj za slepo ceno. V sadovnjaku naj bi bilo le malo sort, pa te zlahka. Za bodočnost je treba organizirati sadjarje in sadje se bo že spravilo v denar. Pri nasadu novih vinogradov je treba upoštevati tudi le zlahka sorte, ki dajo dobro kapljico. Treba se v bodoče varovati prezgodnje trgatve, ki je letos veliko škodovala na dobroti vina. Razložil je tudi, kako treba ravnati z moštom. Dal je tudi navodil za ložje prehranjenih živine in opozarjal na veliki pomen pravilno narejenih gnojšč. Udje podružnice so z velikim zanimanjem poslušali ta govor. — Podružnica še ima v zalogi Tomaževe žlindre in kalijeve soli. Prvo odda 100 kg po 7.20 K, drugo 100 kg po 12.20 K. Kdor želi umetnih gnojil, naj se oglasi pri društvenem tajniku ali naravnost pri cigajnervirtu, kjer je zaloga.

c Zidani most. Kmalu po občinski volitvi v Loku sta dva liberalca in še eden, ki bi rad z vsemi držal, romala k socialdemokratu Pečniku na Zidani most, ga za pomoč prositi proti tem hudim klerikalcem; nagovarjali so ga, rekoč: „Ti si korajzen, napravi ti pritožbo zoper občinske volitve.“ Pečnik jih je gnadljivo sprejel, s sočutjem poslušal njihovo ponižno prošnjo, slednjič pa jim reče: „Jaz sem izvoljen, zakaj bi se jaz pritoževal; vi rekurirajte, ki ste propadli.“ Tako jih je socialdemokrat podučil in liberalno romanje je ostalo brez uspeha. Liberalci so šli poparjeni nazaj proti Loki z dolgim nosom.

c Loka pri Zidanem mostu. Umrli je Fr. Gamšek, bivši c. kr. poštar in dolgo let načelnik požarne brambe, za katero je bil silno vnet. Pokopan je v svoji rojstni župniji v Radečah. — Grajsčinske njive (okoli 40 oralov) so bile pred 3 tedni na drobno razprodane. — Liberalci so si po zadnjih občinskih volitvah križem v laseh. Eden drugemu očitajo: Ti si kriv, ti si kriv, da smo naprednjaki propadli. Ja, zares, sami so si krivi. — „Zdaj sem še le spoznal, kakšen hudič je Z...“, je trdil liberalec o svojem prejšnjem liberalnem prijatelju.

c Nova štifta pri Gornjemgradu. V nedeljo dne 25. oktobra je priredilo izobraževalno društvo v Gornjemgradu veselico s predstavo: „Dve materi.“ Igralo se je prav dobro. Vsa čast vrlim igralkam, ki so težavne vloge tako spretno rešile. Udeležencev je bilo vkljub slabemu vremenu mnogo. Tudi Novostiftčani smo se v precejšnjem številu udeležili veselice. S tem smo se pa liberalcem hudo zamerili. Neki dopisnik je v „Domovini“ pretakal grenke solze nad „pohujšljivimi“ Novostiftčani ter potem po svoji navadi napadal duhovnike, posebno gospoda Berka. Najbolj ga jezi, ker so baje nekateri Novostiftčani šli bolj pozno proti domu. Kaj ga pa to briga? Pomaga naj raje tistim svojim pristašem, kateri še navadno v pondeljek zjutraj pobirajo svoje razbite kosti po cestnih jarkih. Liberalce peče, ker naše ljudstvo raje obiskuje igre, na katerih nastopajo priprosta dekleta, kakor pa one, ki jih prirejajo liberalni gospodje z rokavicami in cilindrom. Pa jim vsa jeza nič ne pomaga. Novostiftčani se ne damo komandirati od nobenega liberalca, pa naj si bode kak škric, ali pa raztrgan pijanec. Prihodnje veselice, katero priredi izobraževalno društvo v Gornjemgradu, se pa hočemo še v obilnejšem številu udeležiti, pa naj se gornjegrajski liberalci jezijo, kolikor se hočejo.

c Mozirje. Kat. slov. izobraževalno društvo v Mozirju ponovi na splošno željo igrati Mlinar in njegova hči na prvo adventno nedeljo. Začetek ob pol 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

c Kat. slov. izobraževalno društvo v Nazarjih nujno vabi vsi somišljeniki k veselici dne 22. t. m., ki se priredi po večerni uri v šolski sobi. 1. Predgovor: Baron Ziga Zois, Linhart, Vodnik, v kolikor so v dotiki z veseljoigro „Županova Mica“. 2. Veseljoigra „Županova Mica“. Uloge so v rokah izbornih diletantov. K obilni udeležbi vabi odbor.

Brežiški okraj.

b Policija v Brežicah. Mestni stražnik Žerjav od novega leta naprej ne bo več izvrševal službe kot policaj, ampak bo od tedaj naprej le občinski sluga. Mestna občina razpisuje v nemških listih mesto stražnika z opombo, da morajo biti prosilci nemške narodnosti in da morajo nemški znati v besedi in pisavi. Zakaj pa tega ne zahteva od sedanjih policajev?

b Ustanovitev podružnice kmetijske družbe za brežiško okolico je dovoljena. Ustanovni občni zbor se v kratkem vrši. Agitirajte pridno, da pristopi obilo udov!

b Kapele pri Brežicah. Včeraj se je vršil občni zbor K. s. izobraževalnega društva, na katerem se je izvolil večinoma stari odbor, le dva nova fanta, Janez Požar in Jož Vidmar, sta se na novo izvolila, da zaneseta med fante večje zanimanje za društvo. — Gospod predsednik, domači g. župnik, je imel zanimivo predavanje o Balkanu, s posebnim ozirom na Bosno in Hercegovino. Občni zbor je bil prav dobro obiskan.

b Malikamen. Kaj bo torej z našo cesto? Samo mejo posekati ob strani ceste, to še pač ne zadostuje. Mnogi posestniki se že izseljujejo, in to samo radi slabih cest. — Sedaj se nam nudi zopet prilika, da nadaljujemo z delom. Kamenitega materiala je v bližini dovolj. — Kamljani.

b Koprivnica. Dandanes, ko se vse izobrazuje in drami iz narodnega spanja, je, dragi mladeniči koprivniške župnije, tudi naša dolžnost, da se zdramimo in storimo vsaj en korak naprej! Združimo se in pa osnujmo si bralno društvo, kakoršna imajo po drugod; kajti z branjem dobrih knjig in časnikov pridemo do toliko potrebne izobrazbe. Po drugih župnijah imajo tudi gledališke predstave, a pri nas se skoraj niti ne ve, kaj je to. Zatorej, mladeniči, na delo!

b Slov. kat. izobraževalno društvo v Šmarju pri Sevnici ima v nedeljo dne 22. t. m. svoj redni občni zbor v hiši gosp. Luka Srnica, trgovca v Šmarju. Začetek ob 8. uri popoldne. Vjudno se vabijo vsi društveni člani.

b Gospodarsko bralno društvo v Kozjem priredi drugo nedeljo dne 22. listopada v gostilni gospoda Franca Gučka, ob 7. uri zvečer jubilejno veselico in proslavo šestdesetletnice našega svetlega cesarja. Najprej bo jubilejni govor, potem veseljoigra „Pri gospodi“ in šaljiva pošta. Za tem petje in prosta zabava. K obilni udeležbi vabi vse de. gospe in gospe iz trga in drugod, mladeniče in dekleta in sploh vse, kateri se zanimajo za jubilej našega presvitlega cesarja in za povzdi našega društva. Vstopnina: sedeži 1 K, stojišča 20 vin. Predplačila se hvaložno sprejemajo v prid bralnemu društvu. Na veselo svidenje! Vas mnogo pričakuje odbor.

b Plišanjan. Kat. slov. izobr. društvo priredi v nedeljo dne 22. listopada v gostilni Janeza Gubenška v Lesečih veselico s sledečim vspremem: 1. šaljiva trgatve; 2. igra: „Dve materi“; 3. petje in prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 vin.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Kandidatje S. L. S. Na zaupnem shodu v Ljubljani je postavila Slovenska ljudska stranka sledeče kandidate za deželni zbor: 1. Za okraj Kranj, Škofja Loka: Evgen Jarc, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani. 2. Okraj Radeče, Litija, Višnja gora: dr. Ivan Zajec, zdravnik c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani. 3. Ljubljanska okolica: Mihael Dimnik, posestnik v Jaršah. 4. Okraj Ribnica, Žužembek, Kočevje: dr. Vladislav Pegan. 5. Okraj Postojna, Vipava, Lož, Ilirska Bistrica: Jernej Ravnikar, nadučitelj v Trnovem. 6. Okraj Kamnik, Brdo: Ivan Lavrenčič, dekan v Kamniku. 7. Okraj Radovljica, Trzin, Kranjska gora: Janez Piber, župnik v Bohinjski Bistrici. 8. Okraj Trebnje, Mokronog, Kostanjevica: Janez Hladnik, župnik v Trebelnem. 9. Okraj Novomesto, Črnomelj, Metlika: Josip Zare, župan v Kandiji. 10. Okraj Vrhnika, Idrija, Cirknica: Ant. Kobi, trgovec pri Bregu na Borovnici.

† Kandidatje liberalne stranke za mesto Ljubljano so: zdravnik dr. Oražen, veletržec Knez in učitelj Luka Jelenc.

† Volitve v Istri. V vseh slovanskih volilnih okrajih so zmagali slovanski kandidati. Le v Pulju je prodrl italijanski kandidat proti Hrvatju dr. Laginji, čeprav so prej Hrvatje sklenili z liberalci kompromis.

† Slovenske šole v Trstu. Država je ustanovila petrazredno slovensko šolo v Trstu in je že imenovala potrebno učiteljsko osebje za to šolo. Sedaj se po listih pričakajo, kdo ima za ta korak vlade največ zaslug. „Edinjaši“ pravijo, da so oni priborili to šolo. „Rdeči Prapor“ pa pravi, da glavne zasluge pri tem imajo tržaški italijanski državni poslanci, ki so socialdemokratje in kot taki se niso protivili ustanovitvi take šole. Najbode tako ali tako, dejstvo je, da so tržaški Slovenci dobili enkrat toliko zaželjeno slovensko šolo.

† Lakota v Dalmaciji. V Dalmaciji vlada grozna lakota. Kakor poročajo „Novi Listi“, je že več ljudi v sled lakote umrlo.

† Zalitev naroda in kazni. 30. oktobra t. i. je stopil v Pardubicah na dunajski brzovlak praški odvetnik dr. Henrik Rychlik s soprogo. Sedela sta v vozu drugega razreda, njima nasproti sta sedela dva trgovska potnika, izmed katerih je eden čital „Bohemijo“. Čtivo je moža očividno razburjalo, od jeze zelen je rekel proti svojemu tovarišu: „Praga bo zopet imela lep glas!“, čemur je tovariš pritrnil. Mož je nato čital dalje ter dal končno svojim čuvstvom duška v tehle besedah: „Čehi so še azijsko ljudstvo, stoje nizko v kulturi, napram nam brez-pogojno manj vredni.“ Vsled te žalitve celega češkega naroda je dr. Rychlik prošil železniškega sprevoznika, kateremu je cel dogodek priobčil, da brzojavi praškemu policijskemu komisarijatu, da se dožene ime zalivca. Sedaj je nemški srditež postal jako ponižen in nemiren in v Pragi je z vso naglico zapustil vlak in kolodvar, toda odvetnik in njegova žena sta mu sledila za petami. Kakor hitro so prišli v bližino nekega redarja, je odvetnik istega poklical in prošil, da povabi Nemca na bližnji komisariat, kar se je tudi zgodilo. Ondaj se je mož legitimiral kot Pavel Wiener, privatni uradnik, stanujoč v Pragi. Proti Wienerju se je vložilo tožbo radi žalitve češkega naroda. (§ 302. k. z.) Kar velja za Čeha, velja tudi za Slovence! Nemci naš ne bodo psovali!

† Hamborn na Porenkem. Tukajšnje slovensko društvo sv. Barbare je v nedeljo dne 8. novembra ob-

hajalo sedmo ustanovno slovesnost. Gospod predsednik je veselico otvoril z nagovorom in povdarjal, koliko koristi ima društvo zlasti za rojake v tujini in je agitiral, da naj več tukajšnjih Slovencev društvu pristopi. Potem se je začela tombola, pri kateri marsikateri šaljivi pa porabni dobitki so se udeleženci kratkočasili in veselili. Na to so pevci in pevke na odru peli „Tiha luna, glasno sije“ in „Pozdravljam tebe, Avstrija“; pesmi ste predsedniku dali povod, da je nekaj govoril o ljubezni do domovine: „Kdor ne ljubi svoje domovine, domovine ni vredne več.“ Omenil je tudi letošnjo šestdesetletnico vladanja našega cesarja ter smo našemu priljubljenemu vladarju F. J. I. navdušeno klicali „živio“ in peti cesarsko pesem. Vrstile so se še druge pesmi, dokler se ni pričela prva igra „Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta.“ Ko je bila pri koncu, je predsednik povedal, da dobro ve, da več tukajšnjih Slovencev vsled tega noče pristopiti k društvu, ker mu je duhovnik na čelu in za to mislijo, da se mora pri društvenih shodih moliti in pridige poslušati, in da je vse preveč resno. V dokaz, da ni tako, je predsednik zapel: „Venček na glavi se“, in ob koncu pesmi ponovil lepe besede: „Svetla kot svit neba, Plamena vtrinjata, V tvojih očeh se“ — „Zalo kot rožica, Srca pobožnega“ — „Lepo ko angelji, V cvetju nedolžnosti“, in izrazil iskreno željo, da bi bilo pri nas več takih slovanskih deklet; takim deklicam v čast lahko poje pesem tudi duhovnik. Zopet so mu bile besede: „Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo!“ povod, da je opomnil, da naj vsi Slovenci tu svoj narod res slavijo s svojim obnašanjem, ga pa naj ne skrunijo z razuzdanostjo. Potem je gospod podpredsednik navzoče vabil, da se naj društvu pridružijo in se zahvalil predsedniku za njegov trud in žrtve. Predsednik je odgovoril, da dela le kot katoliški duhovnik, kojega dolžnost je, da ljubi vse brez ozira na narodnost. Potem smo imeli drugo igro „Brati ne zna“, katera je povzročila veliko smeha. Pri sklepu je izrekel predsednik vsem udeležencem, ki jih je bilo z otroci vred do 300, in posebno igralcem, ki se so tako pridno učili in svoje naloge prav spretno rešili, prisrčno zahvalo. Mi pa smo šli domu z zavestjo, da smo imeli zopet prelepo slovensko veselico v tujini.

† 136 let star veteranec. Dne 5. septembra t. l. se je mudil v ruskem mestu Rigi, kakor poroča tamošnja „Polizei-Zeitung“, odslovljen stražmešter 1. dragonskega polka kralja virmberškega Andrej Nikolajevič Schmidt, ki je ravno tisti dan postal 136 let star. Bil je rojen 5. septembra 1772 v ruski pokrajini Kovno. Leta 1796 je stopil v vojaško službo, katero je jako zvesto opravljal do 1. 1857, ko je bil radi slabosti in boleznih iz službe odpuščen. Dobil je letno pokojnino 1200 rublov. Ves čas, kar je bil, Schmidt v vojaški službi, ni bil ne enkrat kaznovan in se je udeležil mnogo bitk. Leta 1828 sta ga ranili dve krogli na desni nogi, leta 1832 je bil s sabljo ranjen na prsih in leta 1854 na glavi. Ta veteranec hodi oprt na palico, brez vsake tuje pomoči, sliši in govori še precej dobro, samo vidi slabo. Nikoli ni pil, kakor sam pravi, upijanljivih pijač in tudi nikdar ni kadil. — Nasprotniki abstinence, kaj pravita k temu slučaju?

Drobfinice.

d Kitajski cesar umrl. V noči od 10. na 11. t. m. je umrl kitajski cesar Kuang-hsu. Tudi kitajska cesarica je na smrtni postelji. Za vladarja je imenovan princ Čun, prestolonaslednikom pa njegov sin.

d Glave Evropejcev — naročnina za časnik. Iz Kalkute v Prednji Indiji se poroča: Časnik „Jugantar“, ki izhaja v francoski nasebini Chandernagor, pozivlja Bengalce in izjavlja, da je naročnina, ki jo zahteva list, ta, da ji prinese vsak bralec glavo Evropejca. Kaj bo francoska vlada proti temu ukrenila, se zdaj še ne ve.

Književnosti.

§ Slavnostna himna v proslavo 60letnega vladanja Njegovega veličanstva cesarja Franca Josipa I. Za mešan zbor z glasovirjem ali orkestrom, zložil Ig. Hladnik. Himna je polna navdušenja ter namenjena za velike zборе.

§ V. zvezek mešanih in moških zborov je ravnokar izšel. Dva zborna sta novo uglasbena, trije so drugega natisa. Uglasbil Jakob Aljaž, župnik na Dovjem. Cena 60 v. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

§ Nov molitvenik. „Vir življenja in svetosti“ je izšel v zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Obširnejša izdaja molitvenika „Presv. Sree Jezusovo.“ Spisal o. J. Pristov. Cena mehko vezanemu iztisu K 2.—, v usnje vezan z zlato obrezo K 3.20, v platno vezan z rdečo obrezo K 2.60, za družnike 60 v ceneje, po pošti 40 v več.

§ „Stražniki“, najnovejša Aljaževa skladba. Pesem je sedanjemu času zelo primerna in izraža prav dobro čustva in misli, katere je položil Gregorčič v te svoje kitice. To skladbo pošlje Katoliška bukvarna v Ljubljani vsem slovanskim pevskim zborom in društvom tudi v večjem številu na zahtevo brezplačno.

§ Mentor. List za srednješolskomladino. Urejuje Anton Breznik. Izhaja v zavodu sv. Stanislava

va v St. Vidu nad Ljubljano, prvega dne vsakega meseca in stane za dijake 2 kroni, za druge; naročnike 4 krona na leto. Izšle ste dosejaj dve številki, ki ste izobno urejeni.

§ „Cas“, znanstven obzornik, zvezek 10. Vsebina: „Svobodna misel.“ (Dr. A. Ušeničnik.) Nekaj kulturne zgodovine 1. 1907-1908 (Franc Terseglav). Trubar v jubilejnih slovestvu (prof. dr. Jos. Gruden). Problemi v sodobnem dušeslovju (Fr. Terseglav). Med Slovenci (dr. L. Lenart). Na koncu? (Ferdinand Cilenšek). O tekočem zraku (V. Svetličič). Nove knjige, listek.

Najnovejše novice.

Povišanje mirovnega stanja v Bosni in Hercegovini. Ker v Srbiji še vedno ni miru in se je bati, da se organizirajo na meji srbske čete, se je odločila avstrijska vlada, število bosansko-hercegovskih obmejnih čet povečati. Povišanje mirovnega stanja se izvrši pri 15. vojnem zboru. Pri vsaki stotnji se zviša število vojakov za 36 mož. Vpoklicani bodo le zadnji rezervni letniki in se bo še posebej gledalo na to, da se bodo vpoklicali le neozojeni in se bo prizaneslo družinskim očetom. Sploh se bodo v najpotrebnejših slučajih dajale olajšave. Tistim, ki se vpokličejo, se bodo vstela ta služba namesto orožnih vaj, katerih so se drugače dolžni udeležiti. Pri bosanskih in hercegovskih polkih se bodo pridržali tudi tisti nadomestni in drugi rezervisti, ki bi morali sedaj na dopust.

Ptujska gora. Cesarska jubilejna slavnost se vrši dne 2. decembra. Začne se ob pol 10. uri s sv. mašo v cerkvi.

Šoštanj. Gospod Vošnjak, ki je prišel v konkurz, se je sam javil sodišču, ki ga je aretiralo. Šoštanjski Vošnjaki so lani veliko storili in darovali pri volitvah za liberalno stranko. Zato bomo uspehe te stranke za ljudstvo v šoštanjskem okraju kmalu temeljito osvetlili.

Iz kozjanskega okraja. C. kr. namestnika je potrdila ustanovitev čebelarstva društva za kozjanski okraj. V odboru so sledeči gospodje: Oskar Zolnir, Rupert Brovet, Franc Lovrec, Alojz Pečnik in Matija Cvetko. Podružnica priredi v nedeljo dne 22. t. m. ob 9/9. zjutraj čebelarsko zborovanje v Podčetrniku, popoldne ob 2 pa v Kozjem, povsod v Soli. Predavala bosta gospoda Lovrec in Zolnir 1. o pomenu čebelarskega društva, 2. o gnotnem in idealnem pomenu čebelarenja, 3. o prednostih premakljivega panja. Razkazal se bo ob enem prosto narejen premakljiv ležeč panj. Čebelarji ste vabljeni, da v obilnem številu pristopite novo ustanovljenemu društvu.

Listnica uredništva.

Ruše, Sv. Peter na Medv. selu, Krapje, Gradec: Zal za to številko prepoznal!

Zahvala.

Velescenjenemu spretnemu zdravniku gospodu dr. Iv. Turšič-u v Mariboru, Stolna ulica 5. se prisrčno zahvaljujem za brzo in spretno zdravniško pomoč v moji rodbini, ter ga vsem najboljše kot velescenega zdravnika priporočam.

Slivnica, 16. nov. 1908. 965 Jožef Kolman.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenih trt na prodaj in sicer vrste Mosler na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloga.

Ivan Verbjak,

922 posestnik in trtnar, Spodnji breg, Ptuj.

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:

- I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuj;
  - trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;
  - trsničarska zadruga v Ljutomeru;
  - trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865
- Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Št. 14 zdravstvo.

Razpis službe okrožnega zdravnika.

Podpisani odbor razpisuje s tem službo okrožnega zdravnika, zdravstvenega okrožja Ljubno v Savinjski dolini z letno plačo 1640 K. Slovenščine ali katerega slovanskih jezikov zmožni prosilci naj svoje običajno opremljene prošnje tu sem vložijo do 30. novembra t. l.

Odbor zdravstvenega okrožja Ljubno, 15. oktobra 1908. 906 Načelnik: Fr. Juvan.

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpol. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Potreba solidna in hitra. 681

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 14. novembra 1908.
Gradec 57 73 32 22 37
Dunaj 41 79 56 90 10

Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptuj priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob pol 4. uri popoldan v prostorih Narodnega doma v Ptuj veselico z vspešnim: I. Gledališka igra „Aretiran snubač“, burka v enem dejanju. Tamburaški zbor svira: I. Savski valovi, valček D. Hruza. II. San. Glasbena slika V. G. Brož. III. Kroz vatru brzopelka A. Jirka. V spodnjih prostorih prosta zabava s tamburanjem, šalivo pošto itd. Vstopnina za osebo sedeži 1. vrsta 1 K 2. vrsta 70 v. 3. vrsta 50 v. stojišča 30 v. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. 956

Nova koncesionirana posredovalnica služb Franc Lipovšek v Dobrišvasi pošta Petrovče se priporoča gospodarjem in poslom za ceno posredovanje služb kmetijskih in hišnih poslov. 956

Učencem od poktenih staršev se sprejme pri Franc Iglitich u v Ptuj, trgovina manufakturnega in špecerizkega blaga. 960

V korespondenco želi stopiti v svrhu ženitve kmečka hčerka v 30. l. izučena kuharica in šivilja, zmožna obeh jezikov, z ne pod 85 let starim možem (lahko tudi vdovec ali penzionist). Ima nekaj denarja, opravilo in dobi pozneje tudi večjo dedščino. Oglasijo se naj le pametni možje pod naslovom M. K. št. 106, posterestante Poličane. 963

Sprejmeta se takoj 2 pridna viničarja, jedea s štirimi, drugi s petimi delavskimi močmi, na dobro viničarje, kjer so prejšnji po 7 let služili. Viktor Kamšek, posestnik v Framu. 961

Vabilo. Sadjee in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj vabi na izvanredno glavno skupščino, koja se vrši v nedeljo dne 6. decembra 1908 ob 8. uri popoldan v prostorih g. Ivana Kranjca v St. Ilju pri Velenju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika; 2. Sklep o razdružitvi društva. Št. Ilj p. Velenje, dne 16. nov. 1908. 962 Načelnstvo.

Pozor trgovci!

V našem ali pa tudi prodaja se zaradi družinskih razmer lepa velika hiša, na kateri je trgovina, z lepim vrtom in sadonosnikom pri veliki cesti blizu cerkve v bližini Maribora. Kje, se izve v upravištvo. 940

Čevljarški učencem se takoj sprejme pri g. Koren, Mlinska ulica št. 7. Maribor. 939

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrta ure od tovarne, hiša in gospodarske poslopje novo postavljeno, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novostrojena hiša s sadonosnikom, se prodaja skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraha se pri Ferdinandu Vedniku v St. Lovreacu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 266

Mesarske obrti se želi učiti v Mariboru ali Ptuj. Naslov v upravištvo. 948

Ženitna ponudba. Samec, 39 let star, s 7000 Kron premoženja, se želi poročiti z dekletom ali vdovo, ki bi imela kmetijo; na zunanjoost se ne gleda, samo na značaj, poštenost in pridnost. Ponudbe naj se pošiljajo pod imenom „Laurus“ pošta restanec, Trst. 987

Posestvo eno uro od Maribora, obstoječe iz 11 jehov polja in sadovnjaka, vse pri domačiji je za 9000 K na prodaj. Vprašati je v Krambergerjevi gostilni v Leitersberg-u. 935

Priložnostni kup. Jako lepa, novostrojena, 9 let davka prosta, dre nadstropna, čisto moderno opremljena hiša z lepim dvoriščem in malim vrtom v Mariboru se prodaja pod lahkim plačilnimi pogoji. Proda se tudi vinograd pri Kamnici z 1 1/2, orali, novi nasadi, z letošnjo letino, 4 1/2, orala sednega gozda čisto po ceni. Vpraša se pri Ivanu Zechner, Pfarrhofgasse št. 5, Maribor. 907

Dva vagona hmeljnih drogov, večidel 7 metrov dolgih, ima na prodaj Anton Cilenšek, Theesen 41 počta Maribor. 926

Ruske galošne z zvezdo „Provodnik“, usnjate gamošne, razne cepate, dežnike, nogavice in rokavice, priporoča

P. Kostič
v Celju. 175 (1)

Protin,

revmatizem, trganje pe udih, celo najtrdovratnejšo bol odstrani hitro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj uporabljajoče „Remmlovo protinove in revmatično olje“. Mazanje ne lasne nič. Steklenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih zahvalnih pisem. Kem. Pharm. laboratorij Karl Remmel, Landshut 113 Bavarako. 861

Olje
za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je pomorčilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (uskia) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lonček 8 K 60 v. 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Donar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Štefan Kaufmann
trgovina z železnino v Radgoni, priporoča 938
peči,
štedilnike (Sparherd) in vsakovrstno posodo.

Dva učenca

v starosti od 15—17 let sprejme takoj

IVAN CESAR,

podebar in pozlatar v Mozirju. Priporočam tudi svojo zalogo cerkvenih podob, Kristuse za poljske križe itd. ob enem se priporočam tudi št. št. cerkvenim predstojnikom za naročila v moje stroko spadajočih del.

S spoštovanjem 966

Ivan Cesar.

Božična darila:

„Božič pridnim otrokom“ lepa knjižica za 30 vin.
Jaslice iz močnega papirja izrezane, po 20, 30, 50, 80 v.
Angelčki svetli iz papirja po 10 v.
Za božično drevesce: šumeče zlato, srebro, angelski lasje, svečniki po 2 v in 3 v, sneg za vejice ovitek po 30 v, razni okraski zelo leskeči.
Cele pole, iz katerih se izrežejo jaslice, pastirci, ovce itd. po 3 v.
Božične razglednice blizu sto vrst.
Vse to in še veliko lepega dobite po ceni pri
Trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::
80%
jesihova esenca,
bela in rudeča. 1 liter velja 2 K.
Od 10 litrov naprej pošiljem franko vsake železniške po staje.
Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80%, jesihove esence s 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčane vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1.40 in 1.60.
Zaloga pri: **R. Bračko,**
trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.
644

Najboljše trajne gorljive peči „Phoebus“

peči za šole in peči za kurjavo z zažganjem, zanesljivo delujoče

slamorenice
priporoča po nizkih cenah domača tvrdka
Trgovina z železnino „Merkur“
P. Majdič, Celje.
Zajamčena umetna gnojila, nepremočne plahte za vozove in komate. Zoper ogenj in vlom varne blagajne. Šivalni stroji.

Jožef Pfeifer

v Hočah pri Mariboru
tovarna za kmetijske stroje in livarna za železo.

Izdeluje v velikem številu najnovejše in najboljše rezalnice za kijažo, ki režejo za konje in govejo žival, v dolgoti od 6 do 150 mm, ali od 1/4, do 6 colov. K. M. H. Cena 120 kron.
Jamstvo eno leto.
Popravila strojev točno, po ceni.
Slovenci, zahajajte v domačo tovarno po stroje!
Prodaja se tudi na obroke.
Izdeluje tudi rezalnice za repe, sesalke za gnojico, vitelje, raznovrstne mlatilnice, čistilnice itd. itd. po najnižji ceni.
Drozgarnice za sadje, najboljše sistema.
Ceniki
se pošljejo brezplačno.
828

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da imam za letno dobo 1908/1909 15 tisoč na suho cepljenih ameriških trt na prodaj in sicer: 5000 šipona, 4000 silvanca, 3000 zlahtnino bele in rudeče, 1000 renskega rilčka, 1000 belega burgundca in 1000 muskatelea. Vse trte so močne in dobre zaraščene, kator letos malo kje. Za v jesen odvzete trte prodajam 100 komadov I. vrste za 14 K, za na spomlad izkopane po 15 K 100 komadov. II. vrste prodajam po 8 K 100 komadov. Trte so cepljene na podlago Riparja portalis. Za v jesen odvzete trte sprejemam naročila do 20. novembra, za na spomlad pa, dokler bo kaj v zalogi.
Franc Holc,
posest. in trtnicar v Zagorcih, pošta Juršinci pri Ptuj. 951